

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru
(judecător Bagrin Lucia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători Bulgac Lidia, Dașchevici Grigore, Gîrbu Silvia)

Î N C H E I E R E

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența
Președintele completului
Judecători

Oleg Sternioală
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ifodi Valeriu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ifodi Valeriu împotriva
Inspectoratului General al Poliției cu privire la încasarea sumei bănești în mărime de 34
487,75 lei, rezultată din neplata în termen a indemnizației de concediere,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, prin care a fost
respins apelul declarat de Ifodi Valeriu, menținută hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul
Centru din 05 iulie 2017,

c o n s t a ț ă:

La 12 iunie 2017, Ifodi Valeriu a înaintat în instanța de contencios administrativ o
acțiune împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la încasarea sumei bănești în
mărime de 34 487,75 lei, rezultată din neplata în termen a indemnizației de concediere (f.d.
1-3).

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, prin ordinul nr. 25 ef. din 12 mai 1991,
a fost angajat, în bază de contract, în cadrul organelor Ministerului Afacerilor Interne a
Republicii Moldova, unde a activat până la 11 iunie 2014, în total 23 ani 26 zile,
demisionând în temeiul ordinului nr. 335 ef.

La momentul eliberării din serviciu, în legătură cu pensionarea, i-a fost calculată
indemnizația unică în corespundere cu vechimea calendaristică de serviciu în poliție în
sumă totală de 77726,61 lei, fiindu-i reținută suma de 10927,07 lei sub formă de impozit pe
venit, iar suma indemnizației calculată în mărime de 66799,54 lei i-a fost achitată peste 12
luni, la 02 iunie 2015.

Nefiind de acord cu reținerea sumei de 10 927,07 lei cu titlu de impozit pe venit, la 24
noiembrie 2015 s-a adresat în instanța de judecată cu o acțiune împotriva Inspectoratului
General al Poliției al MAI privind încasarea datoriei, iar prin hotărârea irevocabilă a

Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 04 februarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Inspectoratul General al Poliției al MAI în beneficiul său a sumei de 10927,07 lei, reținute ilegal cu titlu de impozit pe venit.

Indică că pârâtul nu și-a onorat obligațiunile sale, conform normelor Codului Muncii, iar prin aceste inacțiuni i-au fost lezate drepturile garantate de Constituția Republicii Moldova și de Codul Muncii. Consideră că în toată perioada de activitate în cadrul organelor afacerilor interne, timp de 23 ani 26 luni, și-a îndeplinit obligațiunile de serviciu cu bună-credință și în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, respectiv și retribuirea muncii prestate, precum și toate celelalte plăți prevăzute de lege, urmau să-i fie achitate în modul corespunzător.

Totodată, inacțiunile pârâtului, manifestate prin neachitarea în termen a indemnizației unice de concediere calculate, pot fi interpretate ca o nejustificată tergiversare a plăților pecuniare, din care motiv consideră că este îndreptățit să solicite pentru fiecare zi de întârziere 0,1 la sută din suma neplătită în termen, deoarece indemnizația respectivă i-a fost achitată parțial în sumă de 66799,54 lei, abia la data de 02 iunie 2015, iar integral suma de 10927,07 lei i-a fost achitată la 10 aprilie 2017.

Reclamantul consideră că este în drept să solicite plata suplimentară pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen, conform următorului calcul: 0,1 la sută din suma neplătită în termen în mărime de 77726,61 lei, începând cu 11 iunie 2014 până la 02 iunie 2015 când i-a fost achitată parțial indemnizația, ceea ce constituie 356 zile de întârziere, adică 27670,67 lei; 0,1 la sută din suma neplătită în termen în mărime de 10927,07 lei, până la achitarea de facto a sumei date la 10 aprilie 2017, ceea ce constituie 639 zile de întârziere, adică 6817,08 lei, iar în total suma de 34487,75 lei.

Afirmă că întru evitarea adresării în instanța de judecată, a depus în adresa pârâtului o cerere prealabilă, însă prin scrisoarea nr. 34/2-J-94/17 din 24 mai 2017 s-a refuzat în admiterea cererii, deoarece Inspectoratul General al Poliției nu este culpabil pentru neexecutarea în termen a obligațiilor de plată pretinsă, motiv pentru care a fost sesizată instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

Reclamantul solicită încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul său a sumei bănești în mărime de 34 487,75 lei, rezultată din neplata în termen a indemnizației de concediere.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2017, acțiunea înaintată de către Ifodi Valeriu a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 51, 57-62).

Nefiind de acord cu hotărârea adoptată, la 20 septembrie 2017, Ifodi Valeriu a depus cerere de apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea privind încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul său a sumei bănești în mărime de 34 487,75 lei, rezultată din neplata în termen a indemnizației de concediere să fie admisă în sensul declarat (f.d. 67-68).

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 23 noiembrie 2017, a respins apelul declarat de Ifodi Valeriu și a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 05 iulie 2017 (f.d. 82-87).

Instanțele ierarhic inferioare, în temeiul art. 10 alin. (1), art. 13 alin. (1), art. art. 65 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, art. 3, art. 57 alin. (1), (2) și (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, au conchis că în prezenta speță reclamantul Ifodi Valeriu nu este în drept să solicite plata suplimentară pentru fiecare zi de întârziere - 0,1 la sută din suma neplătită în termen a indemnizației de concediere, or, în bugetul Inspectoratului General de Poliție pentru anul 2014 nu a fost inclusă la cheltuieli achitarea indemnizației de eliberare a lui Ifodi Valeriu, deoarece bugetul de stat pentru anul 2015 a fost aprobat prin Legea bugetului de stat pentru anul 2015 nr. 72 din 12 aprilie 2015, în vigoare din 28 aprilie 2014.

Deci, neachitarea în termen a indemnizației lui Ifodi Valeriu a fost condiționată de aprobarea bugetului, care nu este în sarcina Inspectoratului General de Poliție, ci a Ministerului Afacerilor Interne și altor organe de resort.

Instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe potrivit căreia acțiunea reclamantului de încasare a penalității pentru fiecare zi de întârziere de 0,1 % pentru neachitarea în termen a indemnizației de concediere, se opune condițiilor de legalitate, și anume prevederilor art. 330 alin. (2) Codul muncii, conform căroră, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, 227 lit.j), 228 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Or, pentru angajarea plății în despăgubire, de reparare a prejudiciului cauzat de întârzierea achitării indemnizației de concediere, în corespundere cu norma legală reclamantul urmează să facă dovada întrunirii cumulative a următoarelor condiții: de existență a faptei ilicite în reținerea indemnizației de concediere și că această reținere este din culpa angajatorului, fiind prin urmare o legătură directă dintre cauză și efect.

La 12 martie 2018, Ifodi Valeriu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 90-93).

În susținerea recursului, recurentul a indicat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt pasibile de casare, deoarece acestea au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, iar aprecierea arbitrară a probelor din dosar a dus la soluționarea greșită a pricinii și respectiv la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale reclamantului.

Consideră eronată concluzia instanțelor judecătorești precum că s-a constatat lipsa vinovăției pârâtului în achitarea indemnizației lui Ifodi Valeriu în termenul stabilit de legislația muncii, din motiv că achitarea acestei sume nu a fost prevăzută la elaborarea bugetului pentru anul 2015.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii

obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 11 aprilie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului, Inspectoratul General al Poliției o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 97).

Prin referința depusă la 11 mai 2018, Inspectoratul General al Poliției și-a exprimat dezacordul cu recursul declarat, indicând că cele invocate de către recurent în cererea de recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, ceea ce constituie temei de a fi declarat inadmisibil (f.d. 99-104).

Intimatul consideră că o simplă relatare în cererea de recurs a situației de fapt, dar și afirmațiile precum că instanțele de judecată au apreciat probele în mod arbitrar și că au fost încălcate normele de drept material, în lipsa motivelor de fapt și de drept, denotă inadmisibilitatea cererii de recurs, or, prin prisma art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, ele nu constituie temeiuri de casare a deciziei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 352 (f.d.88), decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 a fost expediată în adresa participanților la proces la 15 ianuarie 2018, astfel recursul depus la 12 martie 2018 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de Ifodi Valeriu, care este parte a raportului litigios, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Iar din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel și instanța de fond s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel și prima instanță nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel și în prima instanță, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Ifodi Valeriu inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ifodi Valeriu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Oleg Sternioală

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton